

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Lajos könyvkereske és Sznay Gyula kiadó irodájában, (kis-sapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

Á debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reclámot magában foglaló újdonság sora 50 kr
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Sznay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Ez is jubileum.

Ez évben immár huszonötödik ízben ült össze a »közös ügyek intézésére kiküldött országos bizottság«, vagyis a delegáció.

Mint hogy a mai korban az ilyen 25 éves működést úgy magán emberek, mint testületek jubilálni szokták, a magas delegáció jelen ülésezése amolyan jubilaris számba megy.

Hogy in specie Magyarországnak van-e oka jubilaris ünnepséget rendezni a delegációk működésének — oly kérdés, melyet nagyon könnyű eldönteni.

Minden józan hazafi, akit az országra nehezedeő balsors lever és busit, úgy nézi a delegációk intézményét, — mint a mely nem egyéb az országra nehezedeő — b a l s o r s n á l.

Ez az intézmény immár 25 éves fennállása óta Magyarország érdekeit illetőleg csak rosszat és terheset szült.

Alig tett egyebet, mint hűségesen megszavazott különösképen hadügyi célokra mindent, a mit a közös hadügyi kormány a Monarchia két államától, s illetőleg ezeknek adófizető polgárságától megkövetelt.

Mindenki előtt ismert tény, hogy a hadügyi kiadásokat, melyek bizonyos arányban közösen terhelik a Monarchia két államát, minden évben a delegációk szavazzák meg. Odáig mentek minden évben a váltakozó közös kormányok iránti bizalmukban, s annyira

hittek mindig a béke állandóságában, hogy egész készséggel megszavaztak minden évben rengeteg milliókat, a célból, hogy a hadsereg harczképessé tétessék és a régi puskák meg az ágyuk majdnem évenként új szerkezetekkel cseréltesse ki és a puska-por füstje látható, vagy láthatatlanná tétessék.

E nemű szolgálattételekre a delegációk minden évben kitűnő országos intézménynek váltottak be.

Európa összes parlamentjeinek kiküldöttségei között épen ez az osztrák-magyar delegáció bizonyította be magát legpompásabb gépezetnek arravaló nézvést, hogy az államkormány szabadon kiszípolyozhassa a népek áldozatkészségét egy a pénz, valamint vérbeli szolgáltatások dolgában.

Mikor Deák Ferencz a kiegyezési mű keretébe ezt a közös intézményt beillesztette — bizonyára nem úgy látta, hogy az egyszerű országos cső lesz, melyen keresztül a népek szerzeményei befolyanak a katonai kiadások Danaidák hordójába — hanem olyan közös parlamenti kirendeltséget látott lelki szemei előtt lebegni, a mely komoly lelkiismeretességgel mérlegeljen meg minden áldozatot, melyre a közös kormány egyebek közt Magyarország népeit kötelezni kívánja.

Ámde a kik figyelemmel kísérték a delegációk eddigi, immár 25 éves működését — azok kénytelenek bevallani, hogy a delegatus urak — úgy

Lajthán innen — mint azon túl — nem annyira lelkiismeretes mérlegelői voltak a közös kormány előterjesztéseinek, hanem mint hűséges szolgálói a koronának és hivei a kormányoknak, egyszerű szavazógépekké törpültek, a melyek a közös hadügyi kormányoknak évenként csak felhuznia kellett és úgy működtek, mint a parancsolai.

Hát nekünk egy ilyen intézmény 25 éves multjában nem sok örömiünk telhetik, s épen ezért valami nagy jubilaris ünnepséget csapni e csodálatos intézménynek egy csipetnyi okunk sincs. — Azt szívesen megjubilálnók, ha azzal a tényvel állhatnánk szemben, hogy ez intézmény 25 éves működés után végkép letűnnék az élet szinpadáról.

Kimulását nem siratnók meg; amint nem örvendünk életben létének.

Egy képtelen intézménynek tekintettük a létesülés percében, s e hitünkben megerősített most már 25 éves multjával.

Örömet nem szerzett a nemzetnek egyetlen határozatával sem, de terhet annál többet rakott a vállainkra. Mint ki nehéz tehertől szabadul meg, úgy éreznők magunkat, ha arról adhatnánk hírt, hogy a delegációk 25 éves fennállásuk után szépen kimultak az árnyékvilágból.

Ezt a szomorúnak látszó eseményt örvendezve avatnók fel a nemzeti jubilaris ünnepségek sorába, s reméljük is, hogy ebben minket valamikor csak megsegít a — magyarok istene.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

A két hitestárs.

— Elbeszélés. —

Irta: Könyves Toth Kálmán.

(Folytatás.)

... Teltek az évek, dult a háboru, győzelmek híre szárnyalta be a hazát, majd vesztett csatákról szóltak a hazabocsátott rokkantok.

Egyes családok kaptak olykor-olykor kedvező, vagy kedvezőtlen híreket övéikről, de Ebesei Sándorról még azt sem tudták, melyik ezredben szolgál. Egy ízben azt rebesgették, hogy átszökött volna a poroszokhoz. Mindez csak kőszá hírvolt.

Eszter hiven megtartotta esküjét. Oly zárkóztott életet folytatott, mintha gyászoló özvegy lett volna.

Azt mondták felőle: »No lám! mégis szerette ez az asszony a maga férjét, bizony még halálra busulja magát érte, pedig az az ember egyetlen könnyet sem érdemel; tánczolhatna örömeiben, hogy megszabadult tőle!«

Csak hogy senki sem tudott arról az esküről, melyet nejtől a kegyetlen férj erőszakkal kicsikart.

De mégis tudott egyetlen egy ember, de az ugyanezt a titkot el nem árulta volna senkinek.

Ez az egyetlen élő lény Márki Ferencz volt. Eszter nem törte meg esküjét, midőn egykori megmentőjét, a visszautasított kérőt levélben kérte fel, hogy kerülje őt, ha annak a kis leánynak s egyuttal az ő nyugalma bir előtte némi sulylyal.

Czélzott a tett esküre is, mely őt férje rabjává láncolta.

Márki Ferencz volt Eszter első szerelme. Nem is titkolták ezt a világ előtt; úgy ismerték őket, mint jegyeseket, mikor a tekintélyes tanácsbeli fellépett.

A vagyon, a tekintély a szülék szemét elkápráztatta s hiába esengett leányuk, azzal vigasztalták, hogy a jó mód mellett majd beletörődik.

Régen láttak még olyan fényes lakodalmat, mint a minőt Ebesei Sándor tartott, de régen láttak ám olyan szomorú menyasszonyt, mint a minő e lakodalmot ünnepeltje volt. In-

kább halottnak kellett tekinteni, mint menyasszonynak, a lakodalmi menet pedig gyász-kiséréretek.

Márki Ferencz csakugyan temetésnek nézte azt a lakodalmat. Akkor nap gyászt tűzött a kalapjára s azóta ott hordja a gyászt folyvást, a bánatot pedig szívében. Az ő számára nem nevel édes anya leányt. A kalap elkopott gyászt sokszor meg kellett újítania, a szívében borongó gyász egyre sötétebbé vált, míg hajszálai fehéredni kezdettek, pedig még az élet nyarán sem volt tul.

Egy szó szemrehányással sem illette Esztert. Ha ezerszer szemére lobbantotta volna is, hogy nem tudott ellentállani szülei kényszerítésének: azzal úgy sem lett volna már segítve a bajon.

De bár nem mutatta is, a szegény asszonyt folyvást őrszemmel kísérte, így jutott tudomására, hogy Ebesei Sándor elraboltatta volna feleségét.

Jószág-vásárlás ürügye alatt küldte el feleségét az erdélyi részekbe s itt törtek rá.

Ekkor mentette meg Márki Ferencz. Csak annyit szolt hozzá: »Váljék el attól a gyüölt férfitől, boldoggá teszem!«

Az Uzelác-ügy a delegációban.

A magyar delegáció hadügyi albizottságában kedden szóba került az Uzelác-ügy. Az ellenzék részéről Beöthy Ákos vetette föl azt a kérdést, hogy a Fiumében és Jellasi sirjánál történtek után mi akadályozza a hadügyi minisztert a volt bán nevével nevezett gyalogezrednek Fiuméből másüvé helyezésében? A vita kettős mederben folyt. Az egyiket Szapáry gróf miniszterelnök hasította attól érzékenyen, hogy Beöthy Ákos olyan kérdést bolygat a delegációban, melyre ő már megfelelt a képviselőházban s e lépés az ő szavahihetőségében való kételkedéshez hasonlít. Ez volt a vita meddőbbik, holt ága. A másik ág a helyőrségi állomás kérdését mosta. A kormánytól részint azt a kitérő választ kaptuk, hogy a csapatok elhelyezése a korona felségjoga, — részint azt, hogy a hadsereg területi elrendezésének elvéhez »híven« Fiume a vele határos két hadkiegészítési kerület közül kapta helyőrségül az egyik kerület csapatát: a Jellasi-ezredet. E felvilágosítás törvényes alapja igen gyöngye: mert a területi rendszerhez »híven« Fiume a szomszéd kerületből ezredet vinni nem volna szabad, — a mi pedig a korona felségjogát illeti, ez csak a vezérlet, vezénylet és belső szervezet ügykörére szorítkozik, — a csapatelhelyezésről szóló intézkedéseket a korona számos törvényünkben megosztotta a törvényhozás többi faktoraival. A delegáció albizottsága az ügy fölött napi rendre tért.

BELFÖLD.

A zágrábi érseki szék betöltése

hir szerint azért késik, mert azt tervezik, hogy az esztergomi érsek államjogi és egyházi felsőbbsege alól kivett püspöki székek visszahelyeztessenek a primás joghatósága alá. Ebben a tekintetben egyházi rendezésre is szükség van az államjogi megoldással egyidejűleg. Ily eximált püspökség jelenleg (a szerajevói érsekséget ide nem számítva) három van, a károlyvárosi, zágrábi és diakovári.

Uj főispán. A hivatalos lapban közzétett királyi kézirat szerint Torontálmegye főispánjává Ronay Jenő kir. tanácsost s Torontálmegye alispánját nevezték ki.

KÜLFÖLD.

Egyiptom és az angolok. Salisbury angol külügyminiszter tudatta Rustem pasával, hogy bár egyiptomi kiűritésének időpontját meg nem állapíthatja, elvileg nem ellensége az e fölötti tárgyalásoknak s az egyiptomi ügyeket szabályozó szerződés kötésnek.

— Nem tehetem, Ferencz! mentegőzött Eszter, maga is, kis leányom is elvesznének, várjunk türelemmel, bizzunk Istenben!

— De így elhervad, leroskad az iszonyú szenvedések alatt, hozta fel Ferencz.

— Nem tehetem, Ferencz! Ősz szüleimet vinném a sirba, nincs még a családunkban emberemlékezet óta oly eset, hogy egyik vagy másik tagja külön élt volna.

Meg kell jegyeznünk, hogy abban a korban rendkívül szigorúan ítélt a közvélemény az elválások fölül.

Az ilyenek homlokán láng-bélyeg égett. Tehát minden abban maradt. . .

Márki folyvást megújította a gyászt, a szép asszony egyre halványabbá lett.

Ebesi Sándor még a tanács előtt is bevádolta Márkit a kalapján viselt gyászért, de hiában keresgéltek a bírák a törvény-könyvben, nem leltek olyan pontot, mely a gyász hordozástól Márkit letilthatta volna.

Évek teltek, évek jöttek, a szalma övegyet még Isten házában sem látták. Mennyire feltűnhetett azért, mikor férjének halottá nyilvánítása alkalmával ő is megjelent ott, gyászhelyén, halavány arczával.

(Folyt. köv.)

Az alumínium és a katonaság. A német hadsereg intéz őt azt tervezik, hogy a katonák felszerelésében a vasat, rezet, bádógot részben alumíniummal helyettesítsék. Ez levén a legkönnyebb fém, a katonák terhe jelentékenyen kisebbednek. Egy amerikai cégnél már tettek próbára megrendelést alumíniumból készült tábori csatorák és töltéstáskákra.

Révész Bálint emlékezete.

(Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző emlék-beszéde.)

(Folytatás.)

Az 1848-ik év nagy változást idézett elő az ifju tanár életében is. — A ki eddig minden idejét tanári hivatalának és kedves családjá körének szentelte, magértvén a haza kiáltó szavát, hogy segítséget kér és követel, mint igaz hazafi, előbb ékes szólásával, mint buzdító s lelkesítő szónok lép föl; buzdító szónoklatait az ő kedves tanuló ifjusága előtt kezdi meg 1848. márcz. 19-én, mely hogy mily hatással volt a hallgatóságra, bizonyítja az, hogy a néhány nap múlva tartott egyházkerületi gyűlésre 8 pontban felterjesztvén az ifjuság az általa kívánt reformokat, beadványukat azzal zárják be: »Kívánjuk, hogy a nagytiszteletű Révész Bálint ur által ma tartott beszéd az iskola költségén nyomassék ki.« Mit az egyházkerületi gyűlés 77. sz. a. végzésében el is rendelt. — Majd a toll helyét kezébe kardot ragad mint nemzetőr, hogy hazája szent jogait védelemre a camarilla által felbujtogatott nemzetiségek ellen. ■

A legszentebb ügyért folytatott harcnak mily kimenetele lőn, mindnyájan tudjuk; mi várt azokra, kik mint igaz hazafiak kötelességeket teljesítették: halálra keresés, üldöztetés, bitófa, börtön. — Nem csoda azért, ha a hazafiak egy része, a kik tehettek, menekülni kívántak a biztos veszedelem elől akkor, a midőn az idegen hatalom nagy erejével kivított győzelem mámorában megrészegült osztrák hatalom vért szomjazva, bosszút kiáltott és önkényűleg rendelkezett. Így kívánta magát biztosítani Révész Bálint is. — Itt nem várja be a szomorú katasztrófát, elmegy Debreczenből, az Érmelléken a hegyek és szőlők közt rejtozik el a vizsga szemek és kémelek kutatásai elől. Egész 1849. október végéig tart ez önszámkivetése s bujdosása. Ő maga nem merészelve Debreczenbe jönni, hogy a dolgok állásáról itt közvetlen meggyőződést szerezzen: megteszi azt az ő. hü élettársa, az ő. őrangyala, ifju nője; kétszer vállalkozott ez útra, hogy jó hirt és megnyugtatót vihessen az ő kedves férjének. Ezt olvashatni erre vonatkozólag egy azon időben vezetett hiteles naplóból 1849. augusztus 30-áról.

1849. aug. 30. »Este Kémery Lajos ur hozzám jövén jelentette, hogy professor Révész úr itt van az atyjánál és kívánván velem beszélni. Elmentem hozzá. Bogyoszlón tartózkodnak a predikátornál. Nem tudják, mit tegyenek. Én mondtam, hogy itt tanácsot adni bajos, mert nem tudhatni, hogyan üt ki a tanács. Meggyőződéseim, hogy jobb haza jönniök!« (Okt. 20-ról ugyanily értelmű följegyzést találunk a naplóban).

Ezután néhány nap múlva csakugyan vissza is térnek elhagyott és az oroszok által feldúlt és kirabolt lakásukra.

Hogy teljesen tájékozva legyünk az akkori debreczeni és a főiskolai állapotokról, tudnunk kell, hogy itt Debreczenben az 1849. aug. 2-án megtörtént csata után a legnagyobb mérvű félelem, aggodalom és szédelés vettek erőt a város és egyház vezérferfiain. — Nem csoda! hiszen önkényű és oly hatalommal állottak szemben, mely csak parancsokat osztott és föltétlen vak engedelmisséget követelt.

Ezen nehéz helyzetben a vezérferfiúi szerepre, tehetségeit, gazdag tapasztalatait s az

ismeretek világában szerzett széles látókört tekintve, a tudományosságával és ékes szólásával mintegy kiemelkedett férfiú, Szoboszlai Papp István superintendens lett volna állásánál és tekintélyénél fogva is hivatva; s azonban arra akkor — nagy hajlandósággal bírván a tul félénkségre és aggodalmaskodásra — természeténél fogva nem volt alkalmas; oly nehéz körülmények és viszonyok között pedig, milyenek akkor voltak, bátorságra és erélyre lett volna nagy szükség. Egész augusztus és szeptember hónapokban és október hónap első felében a legnagyobb zavar, bizonytalanság, félelem és aggodalom nyomták a lelkeket.

De az Ur nem hagyja el az övét. Október 13-án jelent meg Úray Bálint mint cs. k. főbiztos. Innen kezdve mintegy új élet pezsdült fel Debreczen városának, az egyháznak és főiskolának vezérferfiainál, most már oly tiszteltre méltó férfiú áll a dolgok élén, ki az akkori uralkodó hatalom organuma ugyan, de szívvel, lélekkel magyar és igaz református. Megszűnt ezzel azon szomorú idő, midőn a hatalom embere előtt tisztelgő egyházi küldöttségnek a lefolyt szabadságharcról ilyen itéletet és nyilatkozatot kellett hallania: »A legközelebbi forradalom is, mint régi forradalmi országunknak, vallási felekezeti szint viselt magán: a protestánsok szerepeltek benne főképp; előjogokat kívánván magoknak nyerni más felekezetek jogainak megszorításával, de a kormánynak gondja lesz rá, hogy ez ne történjék«, melyre az akkoriban superintendens így válaszolt: »Mintha Isten ítélő széke előtt volnék, oly lelkiismeretességgel állítom, hogy soha bennem, de hitsorsosaimban is, más hitű honfitársaim elnyomására szándék és gondolat nem volt, nem is lesz.«

Szoboszlai superintendens körül már a nagy katasztrófa után, aug. 2-án tul, egy néhány tagból álló bizalmas kör alakult a nehéz napokban, kik gyakorta összejöttek a város, egyház és iskola érdekeiben és a teendők fellett tanácskoztak. Poroszlay Fridrik, Fésüs András, Sápó Sámuel, Karap Sándor, Szűcs István képezték e kört. E körnek lett lelkévé, vezérévé Úray Bálint, s ő, a kitől jöttek a rendelkezések, adta meg az utasítást és tanácsot, hogy miként kell azokat teljesíteni, fogantositani.

Valójában föltiszteletű Egyházkerület, Isten nagy áldásának kell tartanunk, hogy Úray Bálint állott a kormány élén, a ki erős itéletével, bölcs belátásával, kitartó nemes akaratával kívánt és tudott is utat megjelölni a kibontakozásra. Bizonyára a nemzeti hajótörés több ronesával találkozik a város és vidék, ha nem ő lett volna itten a hatalom képviselője.

Nagyon itt azért az ideje, hogy épen ezen egyházkerület rovja le iránta az elismerés adóját! melynek ő annyi szolgálatait teljesített, mert bizonyára nem pusztá udvariassági szavak azok, melyeket a nemzeti szabadságharc után 1850. szept. 21-én az első ízben tartott egyházkerületi gyűlésen intézett ő hozzá, mint jelen volt kormánybiztoshoz Szoboszlai Papp István superintendens: »Üdvözlöm úgy mint a férfit, kit Debreczen és vidéke a legnehezebb időkben mint nemőt ismerni, tisztelni s áldani megtanult, emlékezetét elenyészhetlen tiszteletben és áldásban tartandja föl; — ki magas helyzetének nehéz gondjai között is, egyházi szent ügyeinket szíven viselni folytonosan kegyes volt.« És ez megújittatik személye irányában 1851-ben; 1854. júniusban, midőn ugyanazon superintendens, mint hitfelekezetünk legerősb oszlopát, s legbuzgóbb, leghatalyosabb hitrokonaink egyikét üdvözlöi és köszönti. Ezen üdvözlő szavak igazsága mellett bizonyára még ma is sokan vannak e városban és vidéken, sőt az egész ország különböző pontjain s épen

itt e helyen is, kik lelkeik teljességével bizony-
ságot tennének.

Szálljunk el azért lélekben a családi sir-
bolthoz Szatmár megyébe s jegyezzük be ismét-
telten egyházkerületi évkönyvünkbe báró Uray
Bálint nagy nevét és érdemeit. Tisztelet emlé-
kének a hűnek és igaznak. S épen midőn Ré-
vész Bálint életével foglalkozunk, kell, hogy
legnagyobb jöltevéje irányában is elismeréssel
adózzunk, a kire ő mindig hálával gondolt.

Uray Bálint volt az, ki Révész Bálint
előtt, midőn ő bujdoklásából visszatért, báto-
ritva így szólott: »Tessék professor urnak
egész nyugodtan tanári hivatalához kezdeni!
Szentelje magát annak; mással ne gondoljon;
a többi bizza reám, majd felelek én érte
minden tekintetben.»

Egészen megnyugodva hozzá is látott a
munkához Révész Bálint tanár, s munkássá-
gának szép gyümölcseivel egymásután gazdagítá
theol. irodalmunkat. 1850-ben adja ki köznapi
imáit templomi használatra; imakönyvét ma-
gánhasználatra 1851-ben; egyházi szertartási
beszédeit 1853-ban; a melyek azon idő óta
több kiadást értek. Ezen elfoglaltságán kívül
részt vett mint tanár e főiskola átalakításának
nagy munkájában, a gymnásium szervezésében
is. Ő ugyan az addigi bölcsészeti tanfolyam
főntartásának volt hűve, s a midőn Szoboszlai
Papp István superintendens a 8 osztályu gym-
násium szervezésén nagy buzgó-ággal fárado-
zott s annak érdekében a létező önálló bölcsé-
szeti tanszékeket is feláldozni, illetőleg a gym-
násiumba beolvasztani hajlandó lett volna, a
tanári kar azon részének pártján állott, a kik
a bölcsészeti tudományoknak a gymnásium
felett teljes mérvű tanítását sürgették; — akik
erős hanyatlást láttak abban a főiskolára nézve,
ha a rendszeres bölcsészettudományoknak, magyar iroda-
lomnak, természettudományoknak, vegytannak,
mathesisnek, neveléstannak nem lesz önálló
tanszéke a gymnásium felett az akadémiában.
Mi lett az eredménye e mozgalomnak, annak
mint köztudomású ténynek fejtegetésével nem
szükség most foglalkoznunk.

Férfi korának legszebb erejében 39 éves
korában lépett a lelkészi hivatalra. 1855 szept.
9-én választott meg debreczeni lelkészsze;
beköszöntő beszédét ugyanazon évi december
30-án tartotta meg! és itt kezdődik az egyházi
kormányzás és igazgatás, az egyház-politikai
téren való nagyobb mérvű külreható működése
s szereplése, mert már a következő 1856-ik
évben egyházkerületi főjegyzővé is megválasz-
tatik 519-ből 324 szavazattal. Lássuk tehát
Révész Bálintot a templomban a szószéken.

3. Révész Bálint a templomban.

A természettől meg lévén áldva mindazon
adományokkal és tehetségekkel, melyek egy
valódi egyházi szónokban megkívántatnak,
ezekhez járulván a magasabb elméleti képes-
ség, melyet mint a gyakorlati teológiának
hivatott tanára elsajátított és megszerzett, nem
csuda, ha mint lelkész a templomban csakham-
mar közkedvességnek örvendett. A régi világ
pogány nagy szónokainak követelményeit a
szónokok hatására, — hogy t. i. ha megindi-
tani, buzdítani s lelkesíteni kíván és akar a
szónok, — akkor önmaga legyen először át-
hatva azon érzelmeiktől, meggyőződve az általa
vallott és hirdett eszmék és elvek igazságá-
ról, csak akkor gyógyíthat és buzdíthat; a jég
felolvasztására melegség nélkülözhetetlen; csak
tűzzel, lelki szikrával olvaszthatjuk meg a
közömbös keblek jégkérget, nyerhetjük meg az
általunk hirdett eszméknek, — mint egyházi
szónok kitűnő mértékben tudta alkalmazni. De
másfelől követte a világ világosságának, az ő
nagy mesterének a názáretbeli Józusnak is
példáját, »egyszerűen, keresettség nélkül, de
hatalommal és méltósággal hirdetvén az evan-
gélium örök ígét.«

Egyéni sajátosságainál, testi és lelki szer-
vezeténél fogva teljesen a szív és érzelmei
embere lévén, melyek uralkodtak felette és
magokkal ragadták: mint a viharban meggyuj-
tott faklya a rohanó szél árja által még erő-
sebben lobog és szórja a szikrát magából, s
csakhamar felemészti magát: úgy láttuk őt
égni, lángolni magát emészte s szellemi szik-
ráit éreztetve. Semmi egyházi ténykedést hi-
degen és közömbösen nem tudott végezni,
mindenütt kimutatta, hogy ő a szeretet embere!
Valódi hű szolgálja az ő nagymesterének!

Mint felkipásztor, midőn 1856-ik évben
megkezdte a gyakorlati lelkészi működést, —
a midőn ő lelkében és szívében, az 1855-ik
évben elhunyt jó édes anyját gyászolta, a
temetéseknél, midőn egy jó édes anya ravatala
felett kellett beszélnie, ő nem tagadhatta meg
önmagát és érzelmeit, mintha saját édes anyja
hamvai felett állana, könnyek gördülnek alá
nemes arczán, melyek mint jó fiúnak érzel-
meiről tanuskodnak.

Hallottuk 1859 után, a midőn egyetlen
fiát, — majd 1868 után, midőn egyetlen le-
ányát elvesztette: e veszteségek mily erős nyo-
mokat hagytak a férfial. Idő — huzamos idő
kellett arra, hogy nyilvános szónoklatok tartá-
sára vállalkozzék. Akaratlanul azok koporsójá-
nál érezte magát, a felujult sötét fájdalmak
kinos érzelmei ragadták, testileg és lelkileg ki-
fárasztották.

Imádkozott és beszélt ő lélekből és
szívből, hisz az ur maga tanította őt imád-
kozni.

Mint hű lelképásztort jellemzi őt segéd-
lelkészeihez való viszonya is. Valódi családtag-
nak tekintette ő az ifju tiszteletes atyafiakat,
és nem csak kiváló példát láttak és tisztelték
az ő személyében a segédlelkészek, hanem va-
lódi vezető, utmutatót és mestert. Míg erős
birták és engedték, megkívánta, hogy az álta-
luk elmondandó egyházi beszédeknek neki bemu-
tassák. Mily építő s jó hatású iskola volt ez a
törekvő egyénekre nézve. Áldva emlékeznek ő
róla ezért is volt segédei, az ő hű tanít-
ványai.

4. Révész Bálint a kormányzói székben és a gyűléstermekben.

Mint főjegyzőnek szép alkotásai közé tar-
tozik az a fölrirat és kérelem szövegezése, melyet
1856. aug. egyh. kerületi gyűlés megbizá-
sából szerkesztett a zsinattartás ügyében. Bátor
és nemes hang vonul az egészen keresztül.

Majd ugyanazon év aug. 21-én a cs. kir.
vallás és közoktatásügyi miniszter által meg-
küldetett a mindkét evang. hitfelekezeti egyházi
szervezetét tárgyzó törvény terv az egyes
egyházkerületekhez oly czélből, hogy azt ko-
molyan megvizsgálván, a felett köztanácskozás
folytán szabadon és őszintén nyilatkozzanak. E
fölvívásra és meghagyásra az egyházkerület
álláspontját mily alaposan fejti ki azon föl-
irat, melyet ugyancsak ő szerkeszt. »A magá-
ban álló egyházkerületnek ahoz szólani, azt
tárgyalás alá venni s fölöle véleményt mon-
dani nem lehet, még pedig azért, mert ettől
fenálló cánonaink eltiltanak.« — »De nem
szólhatunk a leküldött törvénytervhez azért
sem, mert a mi hittanunknak alapja az evan-
géliomban, Istennek, a mi megváltónk az Ur
Jézus Krisztus által kijelentett akaratjában és
az ebből meritett confessiókban van letéve,
melyektől eltérni annyit tenne, mint hitvallá-
sunkat megtagadni.« — »Nincs rá példa, még
a legrégebb időkben, még akkor sem, midőn
hitvallásunkon levő fejedelmek uralkodtak fe-
lettünk, hogy a kormány szabott volna egyházi
törvényeket elönkbe.« A protestánsok vallás és
lelkismeret szabadságukat semmi világi hatásnak
fel nem áldozzák, fel nem áldozhatják.«

A németnyelvűnek a gymnáziumokban ta-
nitását sürgető s követelő kormányrendeletek

tárgyában ugyancsak ő szerkesztette a felira-
tot, melyből egy pár pontot szintén lássunk:
»Nem akarjuk mi felséged kegyelmes színe
előtt, kitől, atyai szívéhez anyai nyelven szólva
megértettünk, fájdalmasan panaszkodni, hogy a
megjelent kormányrendeletek által, anyai nyel-
vünknek, legdrágább kincsünknek, nemzeti
életünk egyedüli feltételének fejlődésben és mű-
velődésben szépen haladt irodalmunknak meg-
szorítását, veszélyeztetését szemléljük féltékeny
aggodalommal, mert hiszen Felséged is ismeri
az anyai nyelv édes hatalmát.« — »Mi el nem
ismerhetjük anyai nyelvünknek, mint a cultus
miniszteri kibocsátványban kijelentetik — ta-
nitási nyelvül kifejtetlen voltát, sőt úgy va-
gyunk meggyőződve, hogy az nemcsak gymná-
siumi, hanem bármely szakbeli tudomány ta-
nitására alkalmas.«

Az ismert törvényterv visszavételét kérő
Bécsben járt küldöttségnek Révész Bálint is
egyik tagja volt. 1857. april 20-án fogadtattak
ő felsége által. A 22 nemes jellemű férfiú kö-
zül, kik vallásunk és egyházunk szentjogai vé-
delmében fáradoznak, már csak 3-an vannak
életben: Tisza Kálmán, Vályi János főgond-
nokunk és gróf Vay Dániel, a többiek megtér-
tek az ő elődeikhez, hithű őseikhez. Legyen
áldott emlékezetök. A küldöttség fáradozásai-
nak kívánt eredménye nem lett. Sőt még zor-
donabb lett a kilátás egyházunk jövője felől,
borusabb lett a láthatár, mely méltó aggodal-
makat támasztott az igaz hazafiak és hű egy-
háztagok lelkében! Kiadatott 1859. szept. 1-én
a nyilt parancs, mely egyházkerületünkön az
októberi gyűlésen tárgyalatott. — Nagy neve-
zetességű gyűlés! Egy ifju e. m. gondnok ki-
fejtén álláspontját ezen nyilt parancsra szem-
ben, a gyűlés azt egyértelműleg elfogadja s
annak alapján fölriratot szerkeszt a főjegyző,
mely ő felségéhez egy küldöttség által vitessék
fel, a nagy jelentőségű fölrirat külön is lenyo-
matott és minden egyháznak megküldetett.

A többi egyházkerületek küldöttei és az
ágot. evang. egyházkerület deputációival 1860.
jun. hóban mentek föl Bécsbe. De bizony e
küldöttség közbenjárásának sem lett meg az
eredménye, a mint az köztudomású. A közre-
müködött 32 férfúnak elismerés! Az élőknek:
B. Vay Miklós, Gróf Vay Dániel, B. Vay Béla,
Tisza Kalmánnak köszönet!

1860. május 15-én a pátens visszavonat-
ván, az építés, egyházszervezkedés munkája
következett, melyben hogy mily vezérszerepet
vitt Révész Bálint előbb mint a debreczeni egyház-
megyének esperese, majd mint a tiszántuli e.
kerületnek püspöke, arról az egyházmegyei s
kerületi jegyzőkönyvek tesznek tanubizonyosságot!

A lelkészi s főjegyzői teendőik mellett a
lelkészi és munkabíró Révész Bálint 1857-ik
évben arra is vállalkozott, hogy egy egyházi
népkönyvtárt indít meg. Ennek előszavában,
mely »Szózat a magyar ref. vallású néphez«
címet visel s szépen és kétségbevonhatlan in-
dokokkal mutogatja a ker. vallásnak más vallá-
sok feletti előnyét, a kijelentés szükséges volt-
tát, az élő szóval hirdett isten igéjének nagy
hatalmát és erejét, az irott ige nagy fontossá-
gát és annak szentségét. »Azért gondoskodott
ref. egyházunk eleitől fogva vallásos tartalmu
olvasó könyvekről, hogy azok segítsék hűveit
a szentírás értelmes olvasásában, táplálják
bennök a hitet, kegyességet és azon helyeken
is buzgólkodás oltárát emeljék számokra, me-
lyek nem érnek össze a szent házak tornáczí-
val, melyeket az ige hallgatásáért nem min-
denkor lehet elhagyni, és azon órákat is
istenitisztelet óráivá tegyék, melyekben a templom
ajtajai többé nyitva nincsenek!« — A vállalat
azonban 2 év után megszűnt úgy a szellemi,
mint az anyagi támogatás meggyengülése kö-
vetkeztében! A föllángolás által előidézett
érdekltség csakhamar alá szállott.

Esperesi hivatalát az 1861. aug. 16-án tartott közgyűlésen foglalta el. Esperesi működését szépen, és igaz vonásokkal rajzolja le, hivatalában második utóda, midőn így ír róla: »A szív, a szeretet és pedig a jót tevő, gonoszt nem gondoló, igazságnak örülő szeretet az, mely őt, mint esperest, hivatala körében jellemzi. Tehetségeivel, tudatosságával nagyon kiemelkedik társai felett, ezek mégis csak szeretetének nagyságát érzik. Nem csak a gyűlés-teremben, kint az életben, a barátságos körben, azok között, kik között ő elsővé tétetett, minden egybekötésben feltűnik az ő elsősege, de a mely mindenütt a szeretet hatalmával nyilatkozik. Tíz éves esperessége alatt mindig maga teljesítette az egyházi látogatást az egyházmegye mindenik egyházában, — és e sok fáradalommal járó foglalkozást az egyházak, lelkészek és tanítók részére valóságos örömmünneppé varázsolta mindannyiszor az ő szeretetteljes lényé. A mely egyházban nagyobb hibák merültek fel, vagy kényesebb kérdések, összekötések, békételenségek állottak elő, itt nem várva a látogatás idejére, nem használva a helyettesítést, maga jelent meg és ha a baj terjedtebb volt, szószekekre lépett és meggyőző ékesszólásával előállította a mindeneket megnyugtató békét. Az iskolákban megszűnés nélkül szorgalmazta az értelmes olvasást, és ennek érdekében sokat fáradozott, iskola-látogatásaiban kiváló türelmet, érdekeltséget, odaadást tanúsított. Tíz év alatt egyházmegyéjéből egyetlen peres ügy sem került az egyházterületi közgyűlés elé. Így ismerték őt mint esperest!

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

Riporteri jelentés.

Megszomordott riporteri szívvvel hozzuk a n. é. közönség tudomására, hogy derék városunk összes szabadlábán lévő gazemberei, az álarczás gazokat nem számítva ide, csalói, tolvajai, rablói, gyilkosai, csavargói mind »streikolnak« s beszűntették nem épen áldásdus működésüket a rendőrség nagy öröme és a mi — szegény riporterek — nagy fájdalomunkra . . . Hogy meddig fog ez a szélesend tartani, mi elsem tudjuk képzelné, de már előre kétségbe vagyunk esve, hogy ily rettenetes módon »jók az erkölcsök« Debreczenben. Honnét vegyünk mi szenzációs híreket, mikor városunk lakói mind a becsület útján járnak? S mikor mi nem lakunk az »épülő felben« levő új kereskedelmi akadémiánormális épülete mellett, hogy annak a tetejéről, találékony riporteri elménk képzeletben gazdag erejénél fogva — óriási nagy termés köveket zudíthatnánk alá az aljban gyantulanul dolgozó munkás sereg fejére! Mert hogy ilyesmire is megtörténhetik a nap alatt, ha a gazok »streikolnak« és a »riportereknek« nincs miről írni, arról tanubizonyoságot tehet az a »találékony elméjű« riporter kollegánk is, ki a multkor egyik ujdonságában valami 22 mázsás követ zudított le a dolgos munkás nép fejére. »Hál' istennek azonban«, mint az ujdonság író naivsággal megjegyzi »az emberek még jó előre kiugorhattak a földre zuhanó kő alól s így emberéletben nem eshetett kár.« O Sanctia simplicitas, ne jöjjön el a te országod, mert nagyon — balga lehet az! . . . No de reménykedjünk, hogy e »munkaszünet« nem fog sokáig tartani, sőt reményteljes »liba, tyuk-, csirketolvajaink,« zsebmetszőink, — melyeket többnyire a szomszédos kis városok, falucsukák nevelnek számunkra, a lehető legrövidebb idő alatt »actió«-ba fognak lépni. Akkor pedig lesz ismét miről írni, s nem leszünk kénytelenek, a szívünk kedve ellenére is, ily szomorú, gyászos »riporteri« jelentésekkel a közönség elé állani.

* **A királyné nevenapján.** Szeretett királynőnk, Erzsébet király asszony nevenapjának tiszteletére, a mai napon zenés mise volt a róm. kath. templomban, s közreműködött a katonai zenekar is. A templom egészen meg-

telt az ájtatos hívők seregével, kik között igen sok díszbe öltözött katona tisztet lehetett látni.

* **A gazdálkodók panasza.** Panaszkodtak a gazdák, »száraz a föld«, nem lehet szántani s vetni, az ur meghallgatta kérésüket, megnyitotta az ég csatornáit s a fellegek vize számtalan cseppek alakjában zuhogott alá . . . Tehát, most már volt víz, de az elégnél is több; mert a föld annyira elázott, hogy a szegény szántóvető, ki »öszlökéjével« alig győzi az ekéje vasához tapadt sártömeget lekarnálni, ismét »panaszra nyitott szájával« szól fel az eget urához, hogy: »Uram, uram, bár te tudod legjobban, hogy mit csinálj, de talán már elég is volna ebből a sok, hideg őszi »esőzész«-ből, melylyel oly kegyesen áztatod földünket! . . . Lehet, az ur meghallgatja a »szegény együgyű« kérését, s elosztja a vihar fellegeket, s ráparancsol a napra, hogy sugaraival ne fukarkodjék oly nagyon az öreg zsugori, hanem borítsa fényárba az egész földet, melegítse fel a levegőt; egyszóval éltető sugaraival ne vonja el a »szántóföldek« gyengén csirázó vetéseitől, melyeknek ép oly nagy szükségük volna a nap derűs, enyhe fényére, mint a gyarló ember fiainak az Uristen kegyelmére, segítségére, oltalmára!

* **A tisztelt városi közönség figyelmébe!** Midőn a tisztelt városi közönségnek a mult október hóban tartott »rendkívüli« közgyűlésen mutatott szíves érdeklődéséért e helyen is köszönetet mondani szerencsém van, felhívom egyuttal figyelmét a f. hó 22-én d. u. 3 órakor az akad. VI. teremben tartandó novemberi rendkívüli közgyűlésre is, melynek tárgysorozata a következő leend:

1. Komoly szavaltat (»Az özvegy és fia« írta Tompa M.) előadja: Keresztési Károly 2. th.

2. Felolvasás (Petőfi és Arany egymáshoz való viszonya) Diószegi Mihály 3. th.

3. Komoly szavaltat (Zizim Zalártól) előadja Jánossy Z. esk. felü.

4. Felolvasás (»A játékasztalnál«) Halász Lajos 2. jh.

5. Vig szavaltat (»Kupaktanács« Lisznyai K.) Varga Lajos 1. jh.

Kelt Debreczen, 1891. nov. 19. Diószegi Mihály, társulati főjegyző.

* **Ágyuval lötte meg magát.** Nagyváradon szenzációs öngyilkosság történt, Kolozsvári Sándor, Nagyvárad legrégebb ékszerüzletének tulajdonosa, Kolozsvári Lajos belügyminiszteri fogalmazónak édesatyja, egy 60 éves öreg ember, agyonlötötte magát — egy rézágyuval, a mely egy időben játékszerű szolgált gyermekeinek. A kis ágyut az öreg ur vasdarabokkal töltötte meg, aztán egy vasesipetűvel megfogva a mellének irányozva, gyufával sütötte el. A lövés szíven taláta. A halál nyomban bekövetkezett. A boldogtalan embert gyógyíthatatlan betegség, csontszu, vitte bele a borzasztó elhatározásba. A haláleset Nagyváradon általános részvétet kelt.

* **Csokonai-ünnepély.** A főiskolai »magyar irod. önképző társulat« ez évben is megtartja a »Csokonai-ünnepélyt.« Az ünnepély december első vasárnapján lesz.

* **Egy régi gyilkosság fölfedezése**

A hajduszoboszlói járásbíróóság büntető osztályához a napokban feljelentés érkezett, hogy egyik közeli községben még 1882-ik évben egy idegen utast meggyilkoltak s pénzétől kifosztottak. Az eset úgy derült ki, — hogy egy haldokló asszony, az egyik tettes — nem tudott addig meghalni, míg titkát ápolói egyikének ki nem beszélte s lelkét ezáltal meg nem könnyebbitette. Részleteket még a vizsgálat érdekében nem lehet említeni.

* **Egyleti díszlobogó.** A debreczeni munkás dalegylet díszlobogó alapja javára ujjában 165 frt és 55 kr adakozás történt. A kegyes adakozóknak e helyen is köszönetet mond a dalegylet. (A beküldött névsort — nagy terjedelme miatt — nem közölhetjük. Szerk.) Eddig volt a díszlobogó alapja 117 frt 54 kr, az újabb adakozásokkal pedig 283 frt 09 kr-ra rug az alap.

* **Érettségi, pótló- és javító szóbeli vizsgálat** tartatik a debreczeni ev. ref. főgymnásiumban 1891 december 21-én. Jelentkezni kell december 20-án déli 12 óráig. Ha nemalán valaki írásbeli vizsgálatra is kívánna előállni, december 12-ig mindenestre jelentkezzen. — A gymnasium igazgatóság.

Gyászjelentés. Résztvétel vettük a következő gyászjelentést: Szomorodott szível tudatjuk áldott emlékü jó édes anyánknak, anyósunk nagyanyának, testvérünk és rokonunknak néhai Szántay Lajosné szül. Konvicska Rozáliának folyó 1891. évi november hó 18-án esti 6 órakor, életének 62-ik évében, hosszas betegség és a halotti szentségek felvétele után bekövetkezett elhunytát. Boldogult halottunk földi részei e hó 20-án d. u. 3 órakor fognak nagy-csapó-utcza 302. számú háztól a róm. kath. szentegyház szertartásai mellett a szentanna-utcza róm. kath. sírkertbe örök nyugalomra letétni. — Az engesztelő szentmiseáldozat ugyancsak e hó 21-én d. e. 9 órakor fog az eget Urának bemutatni. Mely végtisztesség megadására rokonainkat, barátainkat és ösmerőseinket tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1891. nov. 19. a boldogultnak gyermeke: Karolina, férje Törő Imre és gyermekei Imre, Karolina és Róza: testvérei: Konvicska Ferencz nejevel; Pepi és Háni gyermekeivel. Áldott legyen emlékezte! A temetést Dankó Mihály temetk. intézete rendezel.

* **Ehető étlapok.** Az altenburgi »Fürstenkeller« bérlői tudják a hasznosat a kellemessel egyesíteni. Az étlapokat izletes tésztából készítik, melyre az egyes ételök olvasztott és megkeményedett csukorral vannak ráírva. Az étlapoknak igen kellemes, pikáns íze van. (Budapest némely vendéglőiben is inkább megehető az étlapok — habár nincsenek édes tésztából — mint az ételek.)

* **Mily gyorsan repülnek a méhek?** Ez a körülményektől függ. Hidegben nem tudnak oly gyorsan repülni, mint meleg időben. A szél akadályozza haladásukat, de ha a levegő csendes és az időjárás elég meleg, a méhek 60—100 (angol) mértföldet is repülnek. Angliában, — hol a vonat 50—60 mértföld gyorsasággal halad, a kaptárból kísérlet céljából kibocsátott méh mértföldről mértföldre követte a vonatot.

* **Első szerelem,** Bejőn és nagyotpődör sugar fekete bajuszán.

— Uraságod újságíró?

— Az ám.

— Szép.

— Ellenkező véleményen vagyunk. Hanem hát mi tetszik?

Bánatosan rázta meg a fejét. Nem tetszik nekem semmi.

— Hát mi a baj?

— Mi? — szólott busan — hogy mi?

ott hagyotta az asszony . . . Annál is inkább baj, mert már másodszer esik meg. Azután azt sem tudom, miért. Ugyan írják ki, hogy K. Teréz ott hagyott engem.

— Azután magának semmi homályos sejtelmé sincsen, hogy miért hagyta ott a felesége?

Gondolkozva rázogatta kezében a botját.

— Gondolom, hogy vissza tért a z első szereleméhez . . .

No. Ez egészen érdekes fordulat egy szivgazdag hölgy életében. — Folytattuk tovább a kérdést: Hát volt neki első szerelme is?

Volt, uram — felelte elmélázva — volt neki kettő is!

* **Tolvaj tanoncz.** Weidner József czipész már hónapok óta tapasztalta, hogy — bizonyára valami házi tolvaj révén — boltjából értékes »áru-darabok« megfoghatatlan módon tűnedeznek el. Kutatni, vizsgálni kezdett, s végre is megtalálta a tolvajt egyik — inasa személyében, ki mint maga is bevallotta, már évek óta lopja gazdáját. És az így ellopott »cipőket«, bórárukat potom áron vesztette el. Hihető, hogy e törekvő ficzkóról még halhali fogunk egy és más hirt, persze — a rendőrség útján.

* **Elveszett látszó.** A Csokonai-kör f. hó 17-én tartott ünnepélye alkalmával a vacsora alatt elveszett egy színházi látszó. A szíves megtaláló kéretik azt Szűcs Kálmánnak (debreczeni első takarékpénztár) átadni, hol illő jutalomban részesül.

Husarak megállapítva, s bejelentve 1891. nov. 18-tól nov. 25 ig. 46 kr. Rác Györgynél czegléd-utca 2599. sz. a., csapó-utca 587. sz. a., Bencze Józsefnél csapó-utca 703. sz. a., Kovács Jánosnál csapó-utca 791. sz. a. — 50 kr. Rác Györgynél csapó-utca 326 sz. a., a mészáros társaságnál Mester-utca 3655., Csapó-utca 240. és 376., könyök utca 574., kut u. 2323. sz. a. 52 kr. Ungvári Andrásnál piacz 1-ső szék, czegléd u. 55. sz. a., dedó u. 125., Mester u. 1113., Tanító-utca 1392, csapó u. 3162. sz. a., Kovács Jánosnál a hentes székben, a mészáros társaság 18 székeiben, valamint a 3 izr. mészárszékben a piacon. Debreczen, 1891. novemb. 17. — *Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága.*

Bálrendezők figyelmébe! A közelgő farsang alkalmából ajánljuk a »Debreczen« nyomda-részvénytársaság könyvnyomdáját a bálrendező helybeli és vidéki egyletek, társulatok és iparosok figyelmébe, hol **báli meghívók** és **tánczrendek** díszes és izléses kivitelben **gyorsan** és **jutányos árakban** készíttetnek. (Üzlethely: nagy-utca 1702. sz. K o n r á d-házban.)

Laknak-e a holdban emberek?

— A lefőzött Flammarion. —

Derék Flammarion, polgára az égnek, — aki egész életében nézed a csillagos boltot odafenn (vaj nézed-e valaha — bögőhegedűnek?).

Czélodul tüzted ki magadnak, hogy egyelőre gyarló értekeid és tudásod segítségével megfejted lehetőleg az úrbeli tartózkodási helyek titkát: mivel eltökélt és megingathatlan szándékosd a halhatatlanság.

Amde ingyen se hitted volna, — hogy a mely problémák megoldásához neked Uránia minden segédesszéjei kellene: azt oly könnyű szerrel meglehessen oldani.

— **L a k n a k - e a h o l d b a n e m b e r e k ?**

Ezt a nagyérdékű kérdést megoldták tegnap a rendőrségen.

Nem is tudtuk, — hogy a rendőrségen csillagászattal is foglalkoznak.

Ha csak nem éjjelente az utcákon bolygó másod és harmadrendű csillagok összespérésevel.

Egy jeruzsálemi zsidó volt tegnap a kapitányi hivatalban, aki igen tudományos embernek mutatta magát.

Juniusban indult legújabb körútjára, immár ötödikször életében.

Volt a világon mindenütt. És koldult mindenkitől. Talán a kínai császártól és az északi eszkimótól is.

Egész numismatikai gyűjteményt hord magával a tarisznyájában. A zsidó denár, afrikai fapénz, sőt amerikai dollár is kerül. Európai csak rézpénz van.

A civilizáció fészke, a humanitás világ-része — aprópénzzel fizet.

Sok érdekes dolgot tudna mondani az ilyen világjáró koldus — ha megtudná ítélni, — mi az érdekes — mi nem az élményei között.

— Aztán mit csinál, ha haza megy, csak nem nézi éjjel a csillagokat?

És elkezdett beszélni a csillagokról. Igen nagy jártasságot árult el az asztronómiában.

Egy rendőrtisztviselő tréfásan meg is kérdezte tőle:

— Hát azt tudja vajjon, hogy laknak-e a holdban emberek.

A világot bekoldult férfi megrázta a fejét a biztos meggyőződés tudatával:

— Az nem lehet: mert ha laknának, a jeruzsálemi zsidók régen elmentek volna oda is koldulni.

* Mi újság? Jelenleg a találmányok korszakát éljük, de egyúttal az előítéletek korát is. A számos új dolog között, melyeket az utolsó évtizedekben a közönség elé bocsátottak — akár az ipar akár a táplálkozás terén — természetszerűleg olyanoknak is kellett

lenniök, melyek sem szükségét nem pótolta, sem hasznát nem hajtották és így idővel bizonyos ellenszenv keletkezett »minden új« iránt egyáltalában. Anélkül, hogy megvizsgálnák, ma többé vagy kevésbé pálcát törnek minden fölött, a mi új. Mennyire helytelen eljárás ez, a tapasztalás már számtalanszor igazolta, mert ha minden újítás egyszerűen félredobatik, hol marad a haladás? A népelemezés terén nemrég egy új cikk hozatott be mely ugyan mindjárt behozatkor legkedvezőbb fogadtásban részesült a közönség körében mégsem ismertetik el annyira, mint azt feltétlenül megérdemli. A kávé ma egy általános nép-élvezeti-cikk lett, de miután drága, különösen a szegényebb körökben a surrogátokat használják, mint fügekávét, cikoria stb. Ezek azonban nemcsak elrontják a kávé ízét, hanem részben az egészségre is ártalmasak. Számos gyomor bajt ily surrogátok élvezetétől ered, de más körülménynek tulajdonítatik. Egy francia vegyész találmányai: a kávépörkölésnél képződő gőzöket condensálni, Kathreiner Ferencz utóda cég által megvásároltatott és maláta-kávára alkalmaztatott. Minden államban bejelentette a szabadalmat úgy a találmányra, mint az új gépekre és Kathreiner Kneipp maláta-kávéja ma több tengerentuli országokban el van terjedve. Miután nálunk számos háztartásban évtizedek óta pörkölt árpát alkalmaznak gyermekeknek és a fenti maláta-kávé a szépenpörkölt árpához az első tekintetre hasonlít, azoknál, kik azt csak látták, de meg nem izlelték, ama téves — nézet — nralkodik, hogy egyszerűen pörkölt árpáról és nem valami új dologról van szó. Azok, kik meg is izlelték, természetesen más véleményben vannak. A Kathreiner-féle cikk maláta-kávé illatos és így a legjobb és egyetlen pótcikk a kávéhoz. Ez a maláta kávé valódi nép-élvezeti és tápszer jóízű, tápláló és olcsó. Szegényeknek és gazdagoknak egyaránt. Szolgáljanak e sorok figyelmeztetésül, hogy mindazok, kik eddig minden új iránt előítélettel viselkedtek, próba-kísérletet tegyenek. Végül arra hívjuk föl az olvasók figyelmét, hogy a Kathreiner Kneipp-féle maláta-kávé sohasem nyitva, hanem fehér csomagban, kék nyomással árulatik.

A kapitány előtt.

— Moritzl Kahensohn. —

Elöl egy »pájeszes«, kócos, hosszú kaftános, galicziai polgártárs, — hátul Bencze! Sétálnak befele a kapitánysághoz, Bencze ur, nemes fogására, büszkén mosolyogva, a jó »Ahasverus« ivadék pedig »antuk« inkább »savanyó« ábrázattal. . . . Ugy látszik, csepet sincs nyére a dolog, hogy a rendőr »oresárokkal« is megkell ismerkednie.

»Debacht« is a jó ember váltig a Bencze ur kiserete ellen, de hiába. . . . A kemény szívű, kötelességtudó Benczet nem hatotta meg sem a polgártárs »kézzelfogható« tiltakozása, sem sok szép szavai. Az is igaz ugyan, hogy nem igen értette meg azt a »polnisch-jüdisch« jargont, melyen a kaftános atyafi elétálatla »nye poz volim«-ját. De ha megértette volna is, hát mi köze lett volna neki ahoz, mikor rendeletileg ki van adva, hogy — koldulni csak a város »rézmetáliás« szegényeinek szabad? Pedig ez a pergő nyelvű országfutó is koldult; tehát most:

— Előre! Marsch!! . . .

Mennek . . .

. . . A jelenet megváltozik, bent vannak már a kapitány, illetőleg a »legszebb« fogalmazó ur előtt; azt a szép kékszemű fiatal embert értem; a kiért — no de na, nem árulom el, amit — tudok . . .

A fogalmazó ur kemény hangon intézi kérdéseit a polgártárshoz:

— Hogy hívják?

— Jach bin a Moritzl Kahensohn!

— Kora? faggatja tovább.

— Wie haiszt »K ó r á ? « Hab' ich schon nicht megmundtam, hogy a Moritzl Kahensohn bin ich?! Vagy tholan a »Khóráta«, a thestivrem lányát, a kit mi uthon csak Rikhelebennek hívtunk, a ki megvulta magát egy »fain khaszirinn«, thestzik érteni?

— Nem, nem atyafi! Az éveinek számát kérdzem!

— Ogy! . . . Hormincz év!

— Vallása?

— Vallása? rikolt fel kérdő hangon a nem éppen »y l a n g - y l a n g«-tól illatozó atyafi, kinek erősen hajlott kánya orra, keresztbe álló, sunyi szeméi, vereses-bozontos szakállja, már előre elárulják, hogy »a n e f o n ö n s.« V o l l á s a ? ismétli még egyszer, de még mégesebben és rikoltóbb hangon.

— Igen! Igen a v a l l á s á t kérdzem! vág közbe magyarázólag a fogalmazó ur. Hát mi van azou oly csodálkozni való, ha azt kérdzem, hogy m i l y e n v a l l á s u ? . . .

A »polgártárs« hallgat, de midőn látja, hogy a tisztviselő kérdése elől nem menekülhet, rémülettől kikelt hangon rebegi:

— Aj! Gott im Himmel! Már ismét egy — antiszemith! . . .

Paulus.

* Apróságok.

K i a h i b á s ?

Fiu: Papa! az a számtani feladat, melyet te segítettél tegnap megcsinálni, rossz volt és én szekundát kaptam.

Atya: Szekundát?

Fiu: Igen, és csupán azért kaptam én a szekundát, mivel te nem tudsz számolni.

*

L e h e t e t l e n .

— Nos fiu, hová ilyen korán?

— A szatócshoz — mamának hozok valamit.

— Hát csak vigyázz, hogy el ne veszítsd a pénzt.

— Oh, nem, mi mindig fölírásra vesszünk.

Külömfélék.

Kettős gyilkosság Vecsésen. A

fővároshoz közeleső Vecsés községet véres eset tartja izgatottságban. Vasárnap este a vecsési nagy vendéglőben tánczra gyűlt egybe a fiatalok köze Frúhwirth Ádám mészáros, a ki táncz közben be-benézett az ivószobába, hol Bekker Lőrincz és Dein Lőrincz vecsési volt kisbírák iddogáltak. Mulatás közben összeszóalkoztak. Frúhwirth dühösen ment haza, mert Bekkerék kicsufolták és megsértették. Vacsora után azonban Frúhwirth visszament a kocsmába, hol Bekker és Dein még mindig együtt ültek; előbbi észre vévén a mészárosat, — hozzá ment s ismét sértegetni kezdte, mire Frúhwirth Bekkert pofon ütötte s ellokte, úgy hogy ez elesett, Frúhwirth pedig haza szaladt, de Dein Bekkerrel utána ment s Frúhwirthék kapujában utól is érték. Itt dulakodni kezdtek, dulakodás közben a ház udvarába kerültek, hova a zajra kijött Frúhwirth apja: Frúhwirth Ignác is, a ki szintén a dulakodók közé keveredett, mire Bekker kést rántott s azt Frúhwirth Ignác oldalába döfte. Az öreg Frúhwirth e szavakkal: »Megvagyok szurva, meg kell halnom« összerogyott. Ugyanekkor fia is földre roskadt s mire orvosi segély érkezett, mindakettő meghalt. A tettesek pedig visszamentek a kocsmába s ott Dein azt mondotta »kettő már fekszik.« Bekker pedig a zenészeknek azt parancsolta, hogy »huzzanak gyászindulót.« A községi előjáróság távirati uton értesítette a kispesti csendőrséget, honnan még azon éjjel 2 csendőr Vecsésre érkezett s a tetteseket elfogta.

Százkilencz éves hajadon. Mar-

tonoson Szalay Erzsébetnek csak az volt a neve, hogy »gonosz«, mert százkilencz évre terjedő hosszú életében nagyon ritkán járt templomba és emberemlékezet óta nem gyónt meg. Már most az a kérdés, hogy azért maradt-e pártában, mert »rosszul imádkozott«, vagy pedig azért fordult el az ő istenétől, mert nem rendelt neki valami jóra való, derék hitestársat, mint más tisztességes eladó leánynak? Érdekes lett volna erre nézve az ő saját véleményét hallani, de fájdalom, hiába élt 109 évet, mert mi csak akkor nyertünk tudomást szüziés pártjáról, midőn Martonos község részvéte mellett és költségén el is temették. Legyen könnyű neki a föld!

Falk és Falb. Rendkívül hizelgő ugyan, ha egy politikust időjósna néznek és föltételezik róla, hogy előre megtudja mondani, szép

idő lesz-e, vagy csunya, de az tagadhatatlan, hogy némi komikum is van abban, ha attól, a ki azt szokta kijelenteni: »Oroszországban minden csöndes«, a várható csapadékokról kérnek véleményt. A magyar delegáció egyik tagja részvett ily kitüntetésben. A »kritikus napok« veszedelmes megjósolójával egy hotelben lakott ugyanis Bécsben. Egy fiatal, buzgó zurnaliszta, azt a megbízást kapta szerkesztőjétől, keresse fel Falb urat és a már nem szokatlan uton interviuolja meg. A portás azonban félreértette a Falb lakása után kérdezősködő hírlapíró és Falb h o z küldötte. A delegátus urat kissé meglepte ugyan, mikor azt kérdezték tőle: Szabade véleményét kérem az időről? de azt hitte, hogy a politikai időjárás érdekli a kérdezősködőt. Csak a mikor földrengésekről, özönvizről és tűzhányókról kezdett vele beszélgetni, derült ki a mulatságos félreértés.

TÖRVÉNYSZÉK

Kiszabadult államfogoly. Popu Traján, a Nagy-Szebenben megjelenő »Gazetta« című román napilap főmunkatársa, kit magyar államellenes izgatásai miatt egy évre ítéltek a kolozsvári esküdtszék, büntetését szombaton töltötte ki a szegedi államfogházban. Popu egy év alatt megtanulta a magyar nyelvet s mióta magyar műveket és lapokat olvas, érzelmében is megváltozott. Meghatva beszélte, hogy az államfogházban sokkal humánusabban bántak vele, mint a hogy eleinte s a magyar államfoglyok is a legbarátságosabban érintkeztek vele; szóval az egykori magyarfaló román újságíró és izgató egészen megszéledülve távozik Szegedről.

A büntetőtörvény módosítása.

A büntetőtörvénykönyv módosítását tárgyaló tanácskozó szakértekezlet a napokban tárgyalta azt a kérdést, hogy a szemérem elleni bűncselekményekről szóló fejezetben milyen módosítás volna teendő. A határozat az, hogy az üzletszerűkerítés, mely az országban köztudomásulag annyira elterjedt, a vétségek közé vétessék fel ezenkívül a 236. §-ban történjenek módosítások. — Tárgyalták még az u. n. kulposus vádaskodásról szóló 260. §-t; ennek szövegét annyiban módosították, hogy jövőre előreláthatólag kikerülhetnek azok az oly ítéletek, melyekben valakit rágalmazásban mondanak bűnösnek, midőn nem tett egyebet, mint kifejezte abbéli gyanúját, hogy az ellene elkövetett bűncselekményt egy bizonyos egyén követte el, kit utólag bármely oknál fogva felmentettek. A becsületsértés büntetését pedig súlyosbíthatónak mondották annyiban, hogy a reális injuriára foglázbüntetés szabassék.

CSARNOK.

Az órák és a nők.

— Németből fordította: Barcsa József, —

Minden óra egy nő, s minden nő egy óra.

Nincs oly két valami, a mely minden heterogén volta mellett is annyi hasonlatossággal bírna, mint az órák és a nők. Az órák gyakran helytelenül járnak, a nők szintén, a szépek mindenkor elől, a kevésbé szépek pedig hátul. Az ember gyakran egyik órát a másikhoz igazítja, s vannak férfiak, kik egy nő után vetik magukat, majd ismét mind egy más után, s szintugy aztán mindegyik egy másik után. Az órák és a nők, között van a legnagyobb hasonlatosság. Mindketten járnak, ha szabadon eresztik; mindegyiknél örömmel vesszük: ha szép gömbölyűek, mindegyiknél tudjuk mindig, hányat ütött, sőt gyakran azt vesszük észre, hogy igen sokat ütött, mind-

egyiken rendszerint többet ér a külső, mint a valódi lényeg; mindkettőn gyakran lánccz függ; mindkettőn kell két gömbnek lenni, és mindketten hasznavehetetlenek, ha megfutamodnak. Most a nők különböző osztályain akarok áttekinteni, s őket az órák egyes fajaival összehasonlítani.

Nézzük először azon büszke hölgyeket, kikre alázatosan kell föltekintnünk, és a kik mindig magasan akarnak kitűnni a többiek felett: — ezek a t o r o n y ó r á k.

Tekintsünk másodsor azon nőkre, kik képtelenek magukban mulatni, s oly társaságba nem járnak, a melyben whist, vagy roulette asztal nincs; — ezek a j á t é k ó r á k.

Most térjünk a legszeretetre méltóbb nőosztályra: a férjes nőkre. És pedig a valódi feleségekre, kiknek a férfiak papucsait csókolják, kik örökké czivakodnak és perlekednek s zenebonát csinálnak a háznál, hogy a szegény férjét megsükesítsék; — ezek a s e r k e n t ő ó r á k.

Forduljunk csak a női lények negyedik s legpáratlanabb osztályához, vessünk egy pillanatot a szép, szüzsies hajadonokra, kik olykor-olykor elpirulnak, és fénylő tekintetökkel a férfiak szívére lángolbaltják; — ezek a n a p ó r á k.

Most figyeljük meg az ugynevezett kávékör-t, vagy jobban mondva: a hadüzenő egyesületet, azon nőket, kik a pletykára való képességet a legnagyobb mértékben bírják, s csak egy röpke szóra van szükségük, hogy mindent elmondjanak, mi szívéükön fekszik, — ezek az i s m é t l ő ó r á k.

Ötödik osztálya a nőknek a legkeresettebb, s legkedvesebb, t. i. az, melynek pénze van. Jól tudják ők azt, hogy a legfőbb erénynek vannak hírtokában, s kevélységüket kedvük szerint gyakorolják. Jaj annak, ki egy ilyenbe belebolondulva felé közeledik, s saját rangjával és tőkével ezét el nem érheti, bizonyára kosárral huzódik vissza. Ezek a z s e b ő r á k.

Nézzük most a könnyelmű nőket, kik a szelességtől hagyják magukat vezetetni; — ezek a f ő v é n y ó r á k.

A hetedik és utolsó nőosztálybeliek egyáltalán nem rossz nők szemünkben. Azon kevés férjes nők, kik nem járják napról-napra a koncerteket, színházat és sétatereket, azon kevés házastárs, kik saját keserűségükre otthon tartózkodnak, hogy gyermekeikről gondoskodjanak, s csak a gazdaság s konyha miatt aggódnak; — ezek a s z o b a ó r á k.

Nőórák — tehát ez — a lehető legnagyobb pleonamus.

A kalapok és férfiak.

— Németből. —

A kalapok férfiak, — ki tagadhatja ezt? A hölgyek tudják azt legjobban, s imádóikat csak chapeauxnak nevezik; szokásból azonban csak k l a c k o k n a k néznek bennünket, s karjuk alá csapnak.

Ha a nő azt óhajtja, hogy főkötő alá kerüljön, ugy gondolkozik, hogy kalap alá kerül.

Az a divat rövid idő óta, hogy a hölgyek a k i s k a l a p o k a t kedvelik, — mert a n a g y f é r f i a k a mostani időkig folyton meglehetősen szerencsével jártak a női társaságban.

A kalapok a nők kiegészítői, — a férfiak szintén.

Ha a lányoknak nem tetszik többé egy kalap, tudnak magoknak mást szerezni; azt szeretik legjobban, a mely előtűk drága, mert ez szokásosan szalagokkal van felszerelve.

A hajadonok hajadon fővel járnak, ha azonban férjre tettek szert, kalapot szereznek.

Ha vihar van, — a hölgyek kalapjukat előre huzzák, s maguk elő tartják, ha ez nem történik, a kalap ide-oda imbolyog; ép ugy a férj! Ha vihar van készülöben, nem leli helyét.

Allításom már futólag be van bizonyítva, most a kalapok vagyis férfiak különböző fajain akarok átmenni.

Vannak először is férfiak, kik oly osto-

bák, hogy semmi tréfát sem értenek és ezért rögtön lángra gyúlnak; — ezek a s z a l m a k a l a p o k.

A férfiak, kik tépelődnek, nyomorognak és éheznek, s magukat kincsvágyuk rabszolgájává teszik, és egy csepp részvétet sem éreznek; azon férfiak, kik előtt ember társuk sem látszik egyebnek, mint egy tőkének, melyből kamatot kell huzniok, kiknek egyedüli életszámításuk: a számok, és ezért gyakran posványba kerülnek: — ezek a d u r v a (szór) k a l a p o k.

Aztán jönnek ismét azon haszontalan, szentimentális, édeskés ifjak, azon rémitő teremtmények, kik minden leány szívében egy gyöngén eltorlaszolt erősséget látnak, melyet ők egy fejbőlintással, szemüknek egy pillantásával egy ostrommal, hizelgésekkel meghódítani bizonyára képesek; ábrándozók, kik kényes magatartásukban, nyegle kérdésekben meghalni kívánnak, kik nagy lábon állanak, azonban épen fejük a legkisebb: — ezek a c z u k o r s ü v e g e k.

Nézzük negyedszer azon tehetséges és szellemes, bohókás írókat, kiknek munkái igen ritkán kerülnek felszínre, és kik egész életükön keresztül oly kevésre jutottak, hogy szokás szerint hus is kevés van rajtuk: — ezek a t o l l a s k a l a p o k.

Most következnek azon férfiak, kikről a világ azt gondolja, hogy valamik, pedig egyáltalában nem egyebek, mint: — t u d o r . . . k a l a p o k.

Soroljuk elő még a ficzkókat, mint gyűszűket (ujj-kalap); a részegeseket, mint biboros kalapokat; a papokat, mint k a s t o r k a l a p o k a t; a hizelgőket, mint s e l y e m k a l a p o k a t. és az olvasni szeretőket, mint p a p i r s ü v e k e t; így gondolom, hogy minden férfit osztályozni lehet; ajánlom magamat, s elemelem kalapomat: tehát magamat a cse-
tepatéből.

Közgazdaság.

Közbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

November 17.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 2) Öreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) 46.—46.50 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 48.—48.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg, súlyban) 48.—48.50 5. Fialat könnyű (páronként 250 klg-ig terjedő súlyban) 46.50 47.50 II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 45.50—46.50 7. Közép (páronként 220—280 klg, súlyban) 45.50—46.50 8. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 45.—46.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 46.—47.— 10. Közép (páronként 220—260 klg, súlyban) 45.50—46.50 11. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 44.—46.— Sertés létszám: novem. 16 napján volt készlet 127,428 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalni való sertés — — — — — malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 1319 drb.

Budapesti gabonatözsde. November 18-án. Buza tavaszra 11.53 pénz 11.55 áru, őszre — — — — — pénz, — — — — — áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 6.30 pénz, 6.32 áru. Zab tavaszra 6.72 pénz, 6.74 áru, őszre — — — — — pénz, — — — — — áru. — Káposztarepcze aug.—szept. 14.25 pénz, 14.35 áru.

A meddő tehének, mint ilyenek, teljesen hasznavehetetlenek. Husuk élvezhetetlen; hizékonyságuk semmi; tejléltetésük alig van és ha van is, oly rossz minőségű, hogy azt más tehének teje közé keverni biztos kárral egyértelmű. A meddő tehének szervezete e mellett teljesen abnormis, járványok alkalmával a betegség első sorban őket lepi meg. Miután borjut soha sem hoznak és ennek dacára mindég üzekednek, a tehenészre nézve is veszélyesek rosszindulatu természetüknél fogva. Mindezen tulajdonságokat a tehen hiszterikus állapota idézi elő. Ha ezt megtudjuk

változtatni; akkor minden más bajnak is elejét vehetjük és nem kell lemondanunk a meddő tehen haszonélvezetéről. Franciaországban és Svájcban a tehenek herélése régen szokásban van és pedig nem csak a meddő, hanem a termékeny teheneknél is. — A tapasztalat ugyanis megmutatta, hogy a tehen természete a herélés által teljesen átváltozik. A vérkeringés megszűnik oly gyors lenni, a tarkamányt a herélt állat jobban értékesítheti, hizékony-sága növekszik — szóval az állat szervezete teljesen átalakul. Charlier, Mansny stb. azt állítják, hogy a teljesen egészséges herélt tehenek 4—8 %-al több húst raknak le — ugyanazon takarmány mennyiség után — csontjaikra, mint a heréletlenek.

Bosznia bányászata. Bosznia rendkívül bővelkedik bányatermékekben. A bányaművelés majdnem kizárólag az állam kezében van; megánvállalatot nem támogat. A turzás előleges engedélyhez van kötve. Az előjog iga-

zolásához két szembetűnő változásnak alá nem vetett kutatási jel kívántatik meg. Zenicán és D.-Tuzlában a kormány barnaszén termel; a Strazbában nemrég fölfedezett kőszén coaks-termelésre alkalmas; Cevljanovicban mangánt, Duboticában chromot, Kresovo vidékén arany- és ezüst-érczeteket, továbbá higanyt és rezet találtak, Kresovóban magánvállalatok is működnek, míg az ugyanott letelepedett Bosznia-társulat tulajdonképpen állami vállalat. Sinjakuvacban és Varesben kitűnő minőségű vasat fejtenek. A Srobernica melletti állami bánya kitűnő porvát termel, de a kiviteli kísérletek, a szállítás és a termelés drágasága miatt, meghiusultak. A mangánt és chromot részint Ausztriába, részint Angliába exportálják.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

KILLER EDE

butorraktára Debreczenben, főpiacz.

Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett

BUTOR RAKTÁRÁT

legujabb rajzokkal, szövetmintákkal, s nagyobb megrendeléseknél 150 centiméteres mintákkal is készséggel szolgálók.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Teljes tisztelettel

Killer Ede.

480

3

JUTÁNYOS

szabott áron

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

Kasan, Flanell, Moldon,

Legujabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMÉK,

szines és fekete selymek,

Mosó velezek,

TÉLI HIMALAYA KENDŐK,

selyem- és haraszt-kendők,

Gyermek tricót-öltönyök,

Normal, gyapju és pamut

ALSÓ INGEK,

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk

BRASSÓI POSZTÓKBAN,

Takarók és lópokróczokban.

477 16

Vasuti menetrend:

Indul:

Debreczenből Budapest-felé gyorsvonat	reggel 8 ó. 44 p.
» » » — déli	12 ó. 52 p.
» Nagyvárad-felé — délután	3 ó. 34 p.
» Budapest-felé — este	10 ó. 31 p.
» Szatmár-felé — délután	3 ó. 24 p.
» » — este	7 ó. 45 p.
» » — éjjel	3 ó. 09 p.
» Miskolcz-felé — délelőtt	8 ó. 32 p.
» » — délután	3 ó. 39 p.
» » — este	7 ó. 40 p.
» B.-Szt.-Mihály-felé délután	3 ó. 19 p.
» » reggel	5 ó. 48 p.
» Füzesabony-felé reggel	4 ó. 26 p.
» Ohat-Kocsig délután	4 ó. 31 p.
Püspök-Ladányból N.-Várad-felé délután	2 ó. 12 p.
» » » » délután	5 ó. 51 p.
» » » » éjjel	12 ó. 57 p.

Érkezik:

Debreczenbe N.-Várad—P.-Ladány felől reggel	7 ó. 42 p.
» Budapest felől délután	3 ó. 09 p.
» » » gyorsvonat este	7 ó. 06 p.
» » » — éjjel	2 ó. 44 p.
» Szatmár felől — reggel	8 ó. — p.
» » — déli	12 ó. 16 p.
» » — este	10 ó. 31 p.
» Miskolcz felől — déli	12 ó. 36 p.
» » — reggel	8 ó. 06 p.
» » — este	7 ó. 20 p.
» Büd-Szt.-Mihály-felől reggel	8 ó. 17 p.
» » — este	6 ó. 05 p.
» Füzes-Abony-felől délután	4 ó. 54 p.
» Ohat-Kocsiról délelőtt	8 ó. 24 p.

A büd-szt-mihályi vonalon eddig csak a hét bizonyos napjain közlekedett vonatok f. é. november 15-től kezdve naponként közlekednek.

☞ SZÖNYEGEK, ☞

függönyök, ágy- és asztal-terítők

☞ nagy választékban ☞

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

477. 16

Eladó kaszáló.

Fancsikán, a Haláp szélén, egy 8 boglyás kaszáló **eladó**. — Bővebb utasítást ad kiadóhivatalunk, Nagy-uj-utca, Konrád-ház.

490.

3—3.

Eladó ház,

mely két utcára szolgál (pereces- és morgó-utca) 644. sz. a.; tartalmaz 6 szobát, két konyhát, két kamarát és pinczét, egy 7 öles cseréppel fedett színt, melyet lakszobáknak is át lehet alakítani, tágas udvarral ellátva; — továbbá 5 hold és 250 □ öl onodói szántófölddel vagy a nélkül is **eladó**.

Értekezhetni a bent lakó **Nagy János** tulajdonossal. 491. 4—5.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czepléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.

Beszes tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkívántató

ércz, fa és mindennemű behuzott, egyszerű és diszes koporsók, halotti kellékek, gyászokcsik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeihez mért

tisztességes olcsó árért

szolgáltatnak ki. Főtörekvésem leend mindig a szolid verseny betartása mellett a szigorú pontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. — Húszállítást minden irányban.

Ércz, mű, és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1891. Junius hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést csúsz, köszvény, tagszagatás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerházban kapható.

Csak Horgonynyal valódi!

492.

(II.)

17—2.

Ezen pótkávé mindig csak két nyomású fehér csomagóban kapható a fenti védjeggyel ellátva.

1/2 kilos csomag 25 kr.
200 grammos » 10 »
100 » » 5 »

Egészség! Élvezet! Megtakarítás!

KAHREISNER-féle

KNEIPPMALÁTA-KÁVÉ

keverve felerészben bab-kávéval, nem észlelhető a pótkávé és így **kitünő jó zamatú, felül nem múlható táp- és gyógyanyag**, vérszegények, sápkórosok, gyomor- és ideg-betegek, nők, gyermekek stb. számára.

Kapható Debreczenben:

Geréby Fülöp, Rickl József, Varga Lajos, Csanak József és Leidenfrost Armin urak fűszerkereskedésében.

485. 13.—3